Jaro III MAJO-JUNIO-JULIO 1913 10-11-12

INTERNACIA PEDAGOGIA REVUO

(I. P. R.)

OFICIALA MONATA ORGANO DE

— **Internacia Asocio de Instruistoj. (I. A. I.)** —

JARA ABONO : Sm. **1.500** — Senpaga por la membroj de I. A. I.

Membra kotizaĵo por jaro (La asocia jaro komencas la 1an de Aŭgusto) ordinara membro : 1 Sm. membro - propagandulo : **4** Sm. membro - donaculo : **10** Sm.

N. - B. — I. A. I. ankaŭ akceptas dankeme ĉiujn donacojn, kiuj helpas ĝian agadon.

Avizoj de la Redakcio. — Nepresitajn manuskriptojn ni resendas nur tiam, se oni aldonis poŝtpagon por resendo. — La redakcio konservas por si la rajton korekti laŭ bezono la manuskriptojn. — Represoj kaj tradukoj de niaj artikoloj estas permesataj, se ili ne estas speciale rezervitaj ; sed oni ĉiam citu nian revuon kaj sendu al ni almenaŭ 2 ekzemplerojn de la tradukaĵo. — En la fako « Bibliografio » estos registrataj nur tiuj gazetoj aŭ libroj, en kiu ajn lingvo, de kiuj venis almenaŭ 2 ekzemplerojn. — La redakcio respondas letere aŭ poŝtkarte nur tiam, se oni aldonis por la respondo internacian respondkuponon aŭ respondkarton.

REDAKTORO - ADMINISTRANTO
Sro JAN JACOBS, kasisto de I. A. I.
BOOMSCHE STEENWEG 444, ANTWERPEN — BELGUJO.

Avizo al la verkistoj kaj eldonistoj

Se vi vere deziras ke viaj verkoj kaj eldonaĵoj estu kiel eble plej multe vendataj, anoncu ilin en nia revuo. Viaj anoncoj estos legataj de niaj gemembroj, kiuj ĉiuj estas ne nur fervoraj esperantistoj, sed ankaŭ *instruantoj* de Esperanto. Al ili estas do komisiita konigi viajn verkojn kaj eldonaĵojn.

Gemembroj-verkistoj, profitu de la speciala rabato : neniu allie gazeto oferas al vi tiel profitigajn kondiĉojn !

Gekolegoj, varbu anoncantojn !

IAMAJ PEDAGOGIAJ PAĜOJ

La instruanto devas inciti la naturan aktivemon de la infanoj. Oni ne ĉesas krietadi al niaj oreloj, kvazaŭ oni verŝus en funelon; kaj nia funkcio estas nur rediri, kion oni diris al ni; mi volus, ke la instruisto korektu tiun parton kaj tuj ĉe la komenco, laŭ la komprenpovo de la animo, kies zorgadon li havas; li unue montru al li la objektojn, celante, ke li gustumu la aferojn, ilin elektu kaj distingu de si mem; kelkafoje jen al li malfermante, jen fermante la vojon. Mi ne volas, ke li eltrovu kaj parolu sola; mi volas ke li aŭskultu sian disciplon parolante siavice... Estas bone, ke li trotigas lin antaŭ si por juĝi lian iradon kaj juĝi ĝis kia grado li devas malaltigi sin por konformiĝi je lia forto. Sen tiu proporcio, ni difektas ĉion; kaj scipovi elekti ĝin kaj konduti en tio mezure estas unu el la plej malfacilegaj taskoj, kiujn mi konas, kaj interkonsenti kun tiuj infanecaj iradmanieroj kaj ilin gvidi estas efekto de alta kaj tre forta animo. Mi marŝas pli certe kaj pli firme sur monto ol en valo. Ne estas mirindaĵo, se tiuj, kiuj, kiel nia kutimo postulas, entreprenas, per sama leciono kaj sama kondutmaniero regi plurajn spiritojn tiom malsamaj laŭ mezuroj kaj formoj, renkontas apenaŭ du aŭ tri, kiuj rikoltas taŭgajn fruktojn de lia disciplino. Li ne postulu de li nur raportojn pri la vortoj de sia leciono, sed pri la senco kaj la substanco, kaj ke li juĝu la profiton faritan ne per la atesto de lia memoro, sed de lia vivo. Kion li ĵus lernis, oni faru meti lin laŭ centformoj kaj adapti al tiom da diversaj temoj, por vidi, ĉu tion bone forprenis kaj bone faris sian. Tio estas atesto de nekuireco kaj maldigesto, elgorĝigi la viandon, kion englutis. La stomako ne plenumis sian funkcion, kiam ĝi nur ŝanĝis la fasonon kaj la formon de tio, kion oni liveris al ĝi por kuiri. Nia animo moviĝas nur fidante la parolon, ligita kaj trudita per l'apetito de la aliulaj fantazioj, servutita kaj sklavigita sub la aŭtorito de ilia leciono. Tiom oni subpremis nur per la ŝnuroj, ke ni ne posedas plu liberajn irmanierojn; nia vigleco kaj libereco estas estingitaj.

La profito de nia studo estas, per ĝi esti fariĝinta pli bona kaj pli prudenta. La intelekto estas, diris Epiĥarmo, kio vidas kaj kio aŭdas : la intelekto estas, kio profitigas el ĉio, kio disponas ĉion, kio agas, kio superas kaj regas ; ĉiuj aliaĵoj estas blindaj, surdaj kaj kaj senanimaj. Certe ni igas ĝin servema kaj timulaĉa, lasante al ĝi nenian liberon fari ion el si. Kiu iam demandis sian disciplon, kion li openias pri la retoriko kaj la gramatiko, pri tiu aŭ tiu ĉi sentenco de Cicero ? Oni engluas ilin al ni en la memoron tute garnitaj, kiel orakloj en kiuj la literoj kaj la silaboj estas el la substanco de la afero. Scii parkere ne estas scii, tio estas konservi kion oni donis por gardi al sia memoro. Kion oni scias rekte, oni disponas tion, ne priatentante pri la modelo, ne turnante siajn okulojn al la libro. Malmodesteco nur libreca estas bedaŭrinda malmodesteco ! Mi dezirus, ke la Paluel el Pompée, tiuj belaj dancistoj lernigu kapriolojn lasante nin nur vidi ilin, sen ke ni moviĝas same kiel tiuj, kiuj volas instrui nian intelekton, ne skuante ĝin ; aŭ oni lernigu nin manovri ĉevalon aŭ ponardegon, aŭ la voĉon ne ekzercante nin, same kiel ĉi tiuj volas lernigi nin bone juĝi kaj lerte paroli, ne ekzercante nin paroli kaj juĝi

Montaigne (Essais, libro ıa, ĉap XXV).
Tradukis : PAUL BENOIT.

Esperanto-Unuiĝo de Danaj Instruistoj.

Nia unuiĝo nun komencis sian duan vivjaron, kaj malgraŭ kontraŭuloj kaj skeptikuloj ni kuraĝe laboras, esperante atingi nian celon : la enkonduko de Esperanto en la danaj lernejoj.

Ni ĝis nun precipe laboris pri forteco kaj bona organizo de nia unuiĝo, kaj tiu-rilate ni en diversaj urboj, kie ni havas pli multajn membrojn, oficigis reprezentantojn elektitajn de la membroj mem. Ĉi-tiuj reprezentantoj estas ligilo inter la estraro kaj la membroj, ili ĉiam estos pretaj doni klarigojn pri Esp., se iu serĉus tiajn, kaj se ili mem

ne povas kontentigi la demandantojn, ili devas fari tion pere de la estraro.

Se aperos en la tagaj gazetoj artikoloj por aŭ kontraŭ Esp. la reprezentanto devas sendi eltondaĵon al la prezidanto. Cetere li enkasigas la kotizaĵojn kaj ensendos ilin al la kasisto, kaj li ĉiam dissendos propagandilojn de la unuiĝo.

La estraro petas al la reprezentantoj, ke ili unu aŭ du fojojn ĉiujare alvoku la membrojn al kunveno por ke ili kune pritraktu la aferojn de sia rondo, kaj la plej bonan propagand-manieron.

Ĉar nia unuiĝo havas tre fervorajn kaj fidelajn membrojn, ni fidas, ke nia laboro dum la estonta jaro bone sukcesos.

Esp. Unuiĝo de Danaj Instruistoj estus dankema, se niaj eksterlandaj kolegoj publikigas siajn spertojn pri la esperanta laboro, ni ĉiam tre volonte faros al ili rekompencon.

Kopenhago, 1913.

ASTA MIKKELSEN
prez. de : Esperanto-Unuiĝo de Danaj Instruistoj.

Nova Metodo por la Skribinstruado

Kun la komenco de la instruado de la latina skribo ekaperis por la germanaj gelernantoj duobla malfacilaĵo al kies lernado estas ligitaj veraj maloportunaĵoj. La infano, kiu ĝis nun nur kutimiĝis skribi la akrajn dikajn liniojn de la angula skribo, estas lernonta ilin skribi rondforme. La fundamenta malsameco de ambaŭ skribmanieroj efektive plimalfaciligas la unuan instruadon pri la latina skribo ; antaŭ ĉio tiu duobla malfacilaĵo de la skribo malhelpas la akiron de firmaj kaj precizaj skribostrekoj. La infano akiris dum la unuaj lernjaroj ankoraŭ neniun tre grandan lertecon skribadan kaj jam ĝi devas eklerni kun la komenco de la instruado pri latina skribo novajn skribostrekojn, kiuj malsimilas, rilate al la mana

faro, de tiuj antaŭe akiritaj. Oni ĝenerale spertas ke la gelernantoj facile faradas la eraron, miksante en siaj skribaĵoj nevole la akran kaj la latinan skribojn, kaj de la plej bonaj gelernantoj ambaŭ skribmanieroj estas mikse skribataj ĝis en la superaj klasoj.

Por alproprigi nun de la komenco al la gelernantoj la verajn fundamentajn formojn de la latina skribo per deviga intuitivo, por alkutimigi ilin al la plej akurata faro ankaŭ de la manskribo kaj por tiamaniere akiri pli facile kaj pli certe ĝuste faritan kaj kursivan latinan skribon, Friedrich Sœnnecken el Bonn (Germanujo), kiu estas unu el la pioniroj en aferoj pri skribado, eldonis preparajn kajerojn por latina skribo, pri kiuj ni deziras tie ĉi tute speciale altiri la atenton.

La preparaj kajeroj pri latina manskribo konsistas el 3 kajeroj sub la opa nomo, kolekto B. por distingi ilin de la 5 kajeroj de la kolekto A, kiuj estas destinitaj por la lernejoj, kie la instruado pri latina skribo jam komencas je la unua lernjaro.

En tiuj preparaj kajeroj pri latina skribo unue estas ekzercataj tiuj grandaj literoj kiuj nur konsistas el rektaj strekoj ; poste tiuj grandaj literoj, kiuj povas esti farataj per rekta streko kaj kvaron- aŭ duoncirklo. Post tio sekvas la ekzercadon pri la malgrandaj literoj dum konstanta komparo kun la respondantaj grandaj literoj kaj la allernado de la ciferoj.

Post kiam la rekta presoskribo estas lernita, komencas la ekzercado pri la oblikva presoskribo kaj poste kiel skriba reprezento de la oblikva presoskribo, la ekzercado pri la latina manskribo.

Ĉe tiu ĉi metodo instrumaniero la gelernantoj rekonas, de la unuaj rektaj linioj ĝis la kurantaj strekoj de la manskribo, la simplan, klare videblan kunrilato de la manskribo kun la presoskribo kaj tiel ricevas neforgeseblajn reprezentojn kaj konojn pri la fundamentaj formoj de la latina skribo.

Per la karakterizaj kaj treege celtrafe ordigitaj modeloj, kiujn enhavas la preparaj kajeroj, senpripensa

kopiado estas evitata kaj la laboro de la skribanta lernanto spirite pliprofundigita.

La skribekzercoj estas skribataj per malpeza plumingo kun skribdesegna plumo de Sœnnecken, kiu *sen premo* skribas laŭ ĉia direkto same dikan skribon, tiamaniere ke la presitaj modelskribaĵoj per samaj strekdikaĵoj tute facile povas esti laŭskribataj.

La preparaj kajeroj de Sœnnecken estas kunmetitaj laŭ la samaj principoj kiel liaj en la tuta mondo konataj kajeroj por ronda skribo. La eksterordinara sukceso de Sœnnecken per lia metode de ronda skribo dependis de tio, ke li reduktis la tutan alfabeton de ronda skribo nur al malmultaj elementoj : al rekta linio kaj duoncirklo. Ĉar nun Sœnnecken la saman principon estas aplikinta ankaŭ por la instruado de la latina skribo, la lernejo povas senŝancele sekvi lin, kaj jam aplikitaj, praktikaj instruprovoj konstatis ke Sœnnecken per tiu metoda principo denove montris al la skribinstruado novan pioniran vojon.

El la germana lingvo tradukis
J. JACOBS
Antwerpen.

MINETO.

Mineto, tuj kiam la tago lumetas,
Vi sur la lanugan kusenon vin metas.
Vi estas tre mallaborema, mineto ?

Hieraŭ, tagmanĝo al ni vin altiris.
Kuŝita sur seĝo langeton vi tiris.
Vi estas frandema manĝema mineto !

Maneton de la mastrineto vi konas
Kiu vin glatigas, tiam vi ronronas
Vi amas karesojn, flatema mineto !

Sed mia sturneto, bedaŭre ĵus falas
Antaŭ vin, perfidan, kiel vi regalas
Vin baldaŭ avide, kruela mineto!

(Laŭ Clovis Hugues)
PAUL BENOIT.

Humoraĵo

Ian tagon, S-ro X..., instruisto en vilaĝeto perdita meze de montaro, foriris el sia hejmo kaj sin direktis al la proksima rivereto. Li portis hokfadenon, ĉar nia kolego estas pasia fiŝkaptisto.

Do, li marŝis malrapide sur la vojo borderante la riveron, serĉante taŭgan loketon por kapti trutojn kaj gobiojn.... La bela vetero gajigis lin kaj, kvankam estis la horo eniri la klasĉambron, li daŭrigis sian promenadon.

— « Mi eniros la klasĉambron, li diris al si, kiam fritaĵon mi estos kaptinta. »

Subite, biciklisto trapasinte kurbiĝon de l' vojo, aperis antaŭ li. Scivoleme la instruisto rigardis alproksimiĝi tiun vojaĝanton ĉar tre malofte oni vidis vizitantojn en tiuj lokoj; des pli malofte, pro la malfacilaĵoj de l' vojo, oni vidis biciklistojn.

La biciklisto, renkontante S-ron X..., haltis kaj demandis lin:

— « Pardonu S-ro, mi iras al S-ta P.... Ĉu tiu vilaĝo kuŝas malproksime de tie-ĉi?

— Ne, S-ro, ĝi kuŝas nur je du kilometroj.

— Dankon, S-ro, kaj la nekonatulo daŭrigis sian vojon, spongante sian frunton de kiu ŝviteroj falis.

— Tiu ŝvitanta homo estas turisto, ekpensis la instruisto kaj li ankaŭ daŭrigis sian iradon.

Post unu horo, fiŝkaptinte sian promesitan fritaĵon, li iris returnen al la lernejo. Li marŝis malrapide, pensante pri la fiŝoj kiujn li manĝos je la dekdua. Kiam li eniris la lernejan korton li vidis denove kun surprizo la... turiston, kiu meze de la infanoj ekzamenis atente la lernejon.

...Mi pensas ke miajn estimatajn gekolegojn vizitas de tempo al tempo lernejaj inspektoroj. Sed mi memoras ke la vilaĝo S-ta P... pri kiu mi parolas, kuŝas kiel nesto de aglo sur altaj montoj kaj ke tien oni alvenas nur laŭ maloportuna vojo. Neniam ia inspektoro kuraĝis surgrimpi tiujn montojn. Tial la instruisto de St P.., por tiel diri, posedis nenian ĉefon. Neniam li estis vidinta « inspektoran kapon » en sia klasĉambro. Li tute ne konis la novan unugradan inspektoron, viron junan kaj viglan, kiu tiumomente estis antaŭ li. Tamen li tuj ekkomprenis, iris al la... inspektoro kaj salutis iom embarasata. La vizitanto siaflanke salutis ridetante :

— Bonan tagon, S ro instruisto, (li ne povis erari). Ĉu vi estas farinta bonan fiŝkaptadon ?

— Sendube... jes, S-ro inspektoro (li ne plu povis erari) sed...

— Ŝajnas al mi ke vi ne atendis mian viziton ?

— Por diri al vi la veron, S-ro inspektora Moŝto, mi tute ne atendis vin.

— Ŝajnas al mi ankaŭ ke viaj vilaĝhorloĝoj iom malfruiĝas, diris la inspektoro, eltirante sian poŝhorloĝon

— Mi petas pardonon, S-ro inspektoro, kaj la instruisto balbutis malprecizajn klarigojn.

La inspektoro estis bonhumora, ne tro severa homo. Li nur komprenigis la instruiston ke oni ne eniras la klasĉambron du horojn post la regula momento. Post tiu morala leciono oni fine eniris la klasĉambron. Sed baldaŭ je la foriro de la lernantoj la inspektoro okupiĝis pri la tagmanĝo kaj li demandis al la vilaĝa instruisto :

— Ĉu oni povas tagmanĝi en ia hotelo tie-ĉi ?

— Ho ve ! S-ro inspektoro, nia vilaĝo posedas nek hotelon nek publikan horloĝon. Ĝi estas tre malriĉa kiel vi vidas. La plej proksiman hotelon vi trovos je dek kilometroj de tie-ĉi ?

La inspektora frunto sulkiĝis. Kial li estis alveninta en malgasteman vilaĝon, malproksime de ĉiuj loĝataj lokoj. Sed la instruisto siavice ridetante aldonis : — « S-ro Inspektoro, ĉar vi ne povas tagmanĝi tie-ĉi en hotelo, mi

gastigos vin,se vi ĝin permesas. Mi jam aŭdas mian fritaĵon bruiĝantan en la pato. Mia edzino estas bona kuiristino. Mi tutkore proponas ke vi tagmanĝu kun mi.

Ĉu la inspektoro ŝatis la trutojn? Ĉu li malsatis? Sendube jes, ĉar li akceptis la proponon al li faritan.

Kaj oni raportis al mi ke dum la tagmanĝo, S-ro inspektoro gratulis sinjorinon X... per tiuj vortoj : « S-ino, la poŝhorloĝo de via edzo estas iom neperfekta sed mi pensas la malon pri lia fritaĵo kaj lia edzino.

André ROUVERET.
instruisto en Bagard (Gard-France)

Projekto de Internacia Organizado

Dum la lasta ĝenerala kunveno de la franca asocio «Esperanto ĉe la lernejo» la jena projekto estis prezentita :

I. A. I. estas federacio de naciaj asocioj de geprofesoroj kaj geinstruistoj.

Celo. — Tiu federacio celas :

1e Centralizi kaj konigi ĉiujn sciigojn rilatajn al la esperanta movado ĉe la lernejaj medioj.

2e Plifaciligi la rilatojn inter la geinstruistoj kaj ankaŭ inter la gelernantoj tutmondaj.

3e Kunagadi por enkonduki esperanton en la profesiaj internaciaj kongresoj kaj en nia internacia oficejo.

4e Alcentrigi kaj diskonigi la ĉefajn okazintaĵojn pri profesiaj interesoj.

5e Diskonigi la lernejan organizadon en ĉiu lando.

6e Diskuti pri pedagogiaj temoj.

Oficiala organo. — La oficiala organo estas I. P. R. kies ĉefredaktoro estas samtempe kasisto kaj ĝenerala sekretario de la Federacio.

Kunmeto. — Naciaj asocioj estas asocioj kies membroj apartenas al komuna lerneja organizado memstara.

Ĉiu el tiaj asocioj elektas ĉiujare rajtigitan reprezentanton.

Tiu oficiala reprezentanto publikigas en I.P.R. ĉiujn sciigojn utilajn pri sia asocio ; ĉiujare, antaŭ la ĝenerala

kunveno, li devas sendi al I. P. R. ĝeneralan raporton. Li reprezentas oficiale sian asocion ĉe la ĝenerala kunveno, kaj klopodas por ricevi abonprezojn al I. A. I. en sia lando.

Jara ĝenerala kunveno. — Ĝi okazas dum la internaciaj esperantaj kongresoj. Ĉiuj anoj de ĉiuj naciaj asocioj povas ĉeesti la ĝeneralan kunvenon, diskuti kaj fari proponojn sed nur la oficialaj reprezentantoj rajtas voĉdoni kaj alpreni decidojn.

Izolitaj membroj. — Izolitaj membroj de I. A. I. en la landoj kie ne ekzistas ankoraŭ nia societo devas elekti unu oficialan reprezentanton.

Ni insiste petas niajn gekolegojn por ke ili ekzamenu tiun projekton dum la nuna jaro. J. AIZIÈRE.

Alfortville apud Parizo.

Al la membroj de I. A. I.

Estimata Koleg(in)o,

Ĉar kelkaj cirkonstancoj devigis min prokrasti la aperon de nº 10, 11 kaj 12 de la nuna jarkolekto de Int. Red.Revuo, mi deziras tion klarigi al vi. En la numero 8-9 Marto-Aprilo 1913, mi publikigis parton de tre interesa artikolo « Nova fako de la instruado » verkita de S-ro Havelka el Tiflis. Por la ceteraj partoj, kiuj estas ilustritaj per skribmodeloj mi bezonas kliŝaĵojn, kiujn mi ĝis nun ne ankoraŭ ricevis, sed kiujn mi atendas tuj post la kongreso en Bern. Dua kaŭzo de prokrasto estas la jena. Ĉar la monrimedoj de nia asocio preskaŭ estis elĉerpitaj en la monato de majo, mi klopodis varbi anoncantojn kaj mi sukcesis havi unu. Grava skribilarfabrikisto pagos la nececan sumon por eldoni duoblan kajeron. *Sed* ankaŭ por lia anonco mi bezonas kliŝaĵojn, kiujn mi ankoraŭ ne ricevis kaj kiujn mi ankaŭ atendas tuj post la kongreso. Do, kara koleg(in)o, ne malfidu nian aferon pro tio ; mi certigas vin ke mia nura klopodo estas kontentigi vin.

Esperante ke vi bonvolas senkulpigi min pri la nevola prokrasto kaj daŭrigos vian gravan helpon, mi sendas al vi miajn fratajn salutojn. J. JACOBS
Red. Adm. de Int. Ped. Revuo

N.-B. — Bonvolu sendi kiel eble plej baldaŭ vian kotizaĵon por la aro 1913-1914, ne forgesante la monoferadon laŭvolan.

BIBLIOGRAFIO

Telekaba (*83.332.000*). — Zahlenlaute für die Ziffernschrift von Professor C. v. Pirquet.— Eldonis R. v. Waldheim, Jos. Eberle & C°, Wien, VII/1, Andreasgasse 17, Aŭstrio-Prezo 0.50 mk.

Tre originala provo por anstataŭi la maloportunan nomadon de la nombroj per sistemo de sonoj.

Universala Unuiĝo, organo por humana unuiĝo en tutaj formoj de la pensoj kaj agoj. — Eldono neperiodika, aperanta laŭ materialkoletado, redaktata en esperanto kaj angla aŭ rusa lingvo. — Eldonita : S-ro N. A. Ŝejerman, Lubotin, Ĥarkova gubernio (Ruslando) — Prezo : 0,600 Sm. (La sekvanta numero kostos 0,800 Sm.)

Tre interesa kaj riĉa enhavo !

Tacoma, belege ilustrita libro, angle redaktita kun esperanta aldono, enhavante la historion kaj priskribon de tiu prosperanta, usona urbo.

Ĝi estas oficiala eldono de Tacoma Commercial Club and Chamber of Commerce, Tacoma, (Washington) U. S. A. kaj senpage ricevebla laŭ la nomita adreso de ĉiu kiu intencas tie ekloĝiĝi.

Historio kaj teorio de Ido, verkita de S-ro Kotzin ĉefredaktoro de « La Ondo de Esperanto », kun antaŭparolo de R. Brandt, profesoro — lingvisto de Moskva Universitato. — Eldonis : Librejo « Esperanto », Lubjanskij projezd, 3, Moskvo, Ruslando. — Prezo : 50 kop. (0,530 Sm.)

La plej kompleta kaj dokumentita verko pri tiu temo kiu ĝis nun aperis. Ĉiu bona propagandisto devas ĝin posedi.

Superforta Ambicio, skizo el la esperantisto vivo, originale verkita de A. A. Saĥarov. — Eldonita de Librejo «Esperanto», 3, Lubjanskij projezd, Moskvo, Ruslando. — Prezo 20 kop. (0,220 Sm.)

La libro, skribita en tre flua lingvo, rakontas la historion de persono, kiu, fariĝinte Esperantisto, pro tro granda ambicio iĝas idisto kaj poste ne plu okupas sin pri internacia lingvo.

Statuto dell' Instituto Ligure d'Esperanto. (Regularo de la Liguria Instituto de Esperanto en Genova) aprobita dum la kunveno de la 24a de Novembro 1912.

Esperanto, lingua internazionale ausiliare neutra. Bonega propagandfolio, itale verkita.

Gvidfolio tra *Letchworth* (Ĝarden-urbo), eldonita de la Letchworth Grupo Esperantista sub la aŭspicioj de U. E. A. — Ricevebla de S-ro F. A. Goodliffe, «Elm Tree House, Letchworth, Anglujo.

Gvidfolio tra *Genevo,* eldonita de la Nova Esperanto-Klubo-Genevo. — Ricevebla de fraŭlino Mallet, sekretariino, chemin de Beau Séjour, 14, Genevo, Svisujo.

Gvidlibro tra Graz. Bele ilustrita gvidlibro eldonita okaze de la IIIa Tutaŭstria Esperanto-Kongreso en Graz (Aŭstrio), de la « Stiria Esperantista Societo » en Graz, sub aŭspicioj de la « Provinca Ligo por fremdulaj aferoj en Stirio ». La gvidlibro estas ricevebla kontraŭ 0,200 Sm (2 respondkuponoj de la « Stiria Esperantista Societo » en Graz (Wielandgasse, 42) Aŭstrio.

Gvidfolio tra *Breslaŭ,* eldonita de « Loka Grupo Breslaŭ de Germana Esperanto-Associo. Ricevebla de S-ro G. Mahn, Albrechtstr., 43, Breslaŭ, Germanujo.

Breslaŭ, vortpentraĵo de Hugo Kretschmer, el la germanlingva originala esperantigis Germana Esperanto-Asocio (Loka Grupo Breslaŭ). Tre oportua, multilustrita gvidlibro, ricevebla ĉe la ĉi supre nomita adreso. — Prezo ne montrita.

Didaktiko kaj Informatorio de J. A. Comenius

Al bona afero havas rajton ĉiuj nacioj.

Instruistaro de patrujo de J. A. Comenius komencis eldonadi *ĉiujn verkojn de Comenius* — « instruisto de instruistoj » *en scienca, kritika eldono* sub redakcio de diversnaciaj komeniologoj sub ĉefa redakcio de univ.prof. D-ro *J. Kvaĉala* en Jurjev (Dorpat-Rusujo). Ĝis nun eliris 4 volumoj kun 21 verkoj de Comenius,el kiuj la IV. volumo enhavas du glorajn verkojn de « instruisto de instruistoj » : *Didaktikon* boheman kaj grandan-latinan kun *Informatorio* de patrina lernejo en lingvoj : bohema, germana kaj latina, en kiuj Comenius mem Informatorion skribis. La IV. volumo estas do iel « internacia », kiel internacia estis la efikado de Comenius — « instruisto de nacioj », kiel ankaŭ oni lin nomas.

La granda, 640 paĝa volumo, redaktita de prof. D-ro J. V. Novak en Praha, havas krom ordinara scienca aparato — krom enkondukoj pri deveno, historio, enhavo, tradukoj kaj eldonoj de ambaŭ verkoj, krom registro kaj citataro, krom multaj rimarkoj kaj klarigoj sub streko, ankaŭ 6 belegajn faksimilojn de presadoj kaj manuskripto de Comenius. Per tio ĉion superas tiu ĉi eldono super ĉiuj ĝis nunaj eldonoj kie ajn eldonitaj ; pro kio mi do rimarkas al ĝi instruistaron de ĉiuj lernejoj kaj gradoj, ĉiujn sciencajn kaj lernejajn bibliotekoj de ĉiuj nacioj Almenaŭ ĉiuj bibliotekoj de institutoj por instruistoj, bibliotekoj de ĉiuj universitatoj k.t.p. havigu tiujn ĉi du glorajn verkojn de Comenius,kiu tute ne estas antikviĝinta. Tion pruvas elokvente ne sole la nuna *prusa* lernojordo, kiu en siaj ĝeneralaj ordonoj ripetas preskaŭ laŭvorte ĉapitron apatenantan al Didaktikon, sed ankaŭ *Orestano*, kiu konstatas similan influon sur *italan* lernejan leĝon el la j. 1904-5. — Kaj vere : en Didaktiko de Comenius estas —kiel montris *P.H.Hannus*—preskaŭ «in nuce» enhavitaj ĉiuj pedagogiaj opinioj de nia tempo, Comenius estis la *unua*, kiu postulis edukadon *por ĉiuj* — kaj ne nur por «mondo estonta», sed ankaŭ por tiu ĉi mondo ; Comenius ne estis sole « la viro, kiu trovis novan vojon kiel instrui

lingvon latinan », kiel pri li diris *Hallam* ; Comenius faris multe pli. Per sia Didaktito — diras *H. Hofmeister* — donis Comenius fundamenton de ĉiu klereco en elementara lernejo, kiun li en Didaktiko organizis. Tiel fariĝis la Didaktiko de Comenius la programo de elementara lernejaro, kiu-laŭ *Jul. Beeger* - nur en la XIX jarcento estis efektivigata.

Didaktiko de Comenius, kiel diras prof. d-ro F. G. *Masaryk*, estas verko de homo tute praktika. Kaj ne sole Didaktiko, sed Pedagogio de Comenins ĝenerale, kiel pruvas tion precipe la aldono al Didaktiko — *Informatorio de patrinlernejo*, laŭ *Onick* « neordinare saĝa libreto , en kiu Comenius donis konsilojn, kiel edukadi infanojn ĝis la 6 jaroj ». Tiu ĉi libreto estas ĝis nun la plej bona kaj plej sincera verko pri edukado de la plej junaj infanoj — « la majstra verko de pedagogia literaturo » — kiel ĝin nomas *E. Denis*. Pri tiu ĉi libreto estis Comenius tiel kontenta, ke li tute ne volis ion ŝanĝi en ĝi, dezirante, ke ĝi estu tradukata en ĉiujn lingvojn naciajn. Tial li mem tradukis ĝin en lingvojn germanan, latinan kaj eble ankaŭ en lingvon polan, kaj oni devis en predikoj admoni gepatrojn, ke en ĉiu domo oni havu Informatorion kaj legu ĝin.

Per Informatorio stariĝis Comenins en vicon de tiuj, kiuj preparis hodiaŭan psikologion de infano (D-ro *Ĉada*) per Informatorio havas Comenius sian lokon ankaŭ en historio de pedopsikologio, diras *Dro Kàdner*.

Adreso de administracio de tiu ĉi scienca eldonado de *ĉiuj v rkoj de Comenius* estas : *Administracio de V. S. K. en Zlin, Moravio, Aŭstrio,* kie oni povas ricevi ankaŭ ceterajn ĝis nun eldonitajn 3 volumojn kaj ankaŭ 3 ĝisnunajn kajerojn de « *Arĥivo por esplorado pri vivo kaj verkoj de F. A. Comenius* » enhavantajn artikolojn en diversaj lingvoj : bohema, latina, slovako. sveda.,, kajero po 1 K. — Demandojn respondas esperante *Jos Krumpholc, instruisto en Bystrice-Hostyn, Moravio, Aŭslrio.*

N.-B. — Oni estas petataj traduki tiun ĉi referaton. Tradukintoj ricevos kolekton de poŝtkartoj kun portreto de Comenius el Rijks-muzeo en Amsterdamo.

Jos. Krumpholc

Pri la stato de Esperanto-movado inter la instruistaro en Saksujo.

(Daŭrigo. Vidu kajeron 4/5, paĝoj 25/26)

De post mia lasta raporto, kiu pritraktis la movadon ĝis Sept. 12, la afero en Saksujo senhalte progresis. La anaro de nia Esperanto-Asocio de la Saksa Instruistaro nun (monato junio '13) entenas 126 membrojn. Ĉiu dumonate aperas niaj presitaj « sciigaĵoj », nuntempe jam la numero 7a. Nia Asocio havis la 4an de januaro 1913 sian 4an ĉefkunvenon kaj la 5a okazos dum la aŭtunaj libertempoj (ĉirkaŭ la 1a de oktobro) okaze de la jara, ĉefkunveno de la Saksa Instruistaro en Chemnitz. La anoj de nia Asocio pli kaj pli kuraĝas enkonduki Esperanton en la popollernejojn. Eble mi en venonta daŭrigo de ĉi tiu artikolo povos publikigi pli detalan statistikon ol en I. P. R. no 3. Ankaŭ la malhelpo kontraŭ niaj celadoj inter la Saksa Instruistaro pli kaj pli malmultiĝas. Tion pruvas kursoj por geinstruistoj, kiuj tre multnombre estas vizitataj. Multe helpas nian aferon la registaro de Saksujo kiu tre subtenas la Saksan Esperantan Instituton. Ĝi donas al ĝi jaran monhelpon da 500 Sm. kaj permesis la fondon de Esperanto-lernejoj en Dresden, Leipzig, Plauen Chemnitz, Zwickaŭ. Per helpo de la Esperanto-instituto ne nur estas aranĝataj tre bone gvidataj kursoj por esperantemaj homoj, ĝi ankaŭ ebligas al ili la pruvon de la ellernitaj konoj per ekzamenoj, kies plej alta grado havigas al la sukcesinto la ateston pri instruado kaj donas al li la rajton instrui Esperanton.

La atesto havas ŝtatan valoron. Multe da instruistoj, anoj de nia asocio, sukcesis en tiuj ekzamenoj kaj tiam ili kuraĝas enkonduki Esperanton en la lernejojn. La ŝtato mem ĝis nun ne regulis la leĝon por popollernejoj er

tia direkto, sed ĉie kie la lernejestro aŭ la urba konsilantaro por lernejo ne malpermesas la instruadon de Esperanto al popollernejanoj tion fari estas permesata kaj ne malhelpata de la registaro de Saksujo.

Tiu stato de nia afero en Saksujo, kiu montras kaj pruvas, ke nia sukceso nur dependas de la kuraĝo aŭ malkuraĝo de niaj kolegoj instigis min labori pri tutmonda statistiko pri oficiala nacia aŭ ŝtata helpo de la Esperanto-instruado en lernejoj. Por tia statistiko mi bezonas urĝe la respondojn de gekolegoj el ĉiuj landoj kie I. A. I. havas membrojn. Mi tial petas, *direktu jesan aŭ nean respondon* pri tia ŝtata oficiala helpo al mia subskribita adreso ! Helpu, ĉiulandaj gekolegoj, al tia grava statistiko ! Pro sia laboro por Esperanto nia Asocio ne nur en Saksujo sed eĉ en Germanujo kaj aliaj landoj bonvole estas rigardata kaj ŝatata. Multnombraj demandoj de diversaj gekolegoj pruvas tion. En kelkaj partoj de Germanujo oni jam komencis fondi similajn Asociojn, kiujn kunligi al Tutgermana Esperanto-Asocio de Instruistoj estos mia estonta celo. Mia kredo estas, ke estas necese krei tiajn Asociojn de Instruistoj en ĉiuj landoj, almenaŭ en Europo, kaj kunligi ilin al Tutmonda Ligo de Instruistoj. Tio estus la plej bona por ni. Kaj tia ligo estus la vera I. A. I. Eble iam mia sonĝo efektiviĝos.

Komunikis· Max Sykora.
Dresden- N.- Martin- Luther- Str.- 6,/11
Saksujo — Germanujo

daŭrigota.

Membroj kiuj aliĝis antaŭ la 1a de Aŭgusto 1913

135 F-ino J. Ĉerna, Pardubice, Bohemujo, Aŭstrio Sm 1.—
136 S-ro N. D. Ŝevĉugov, s. Karatuz, Enis gub., Rusujo 1.—
137 S-ino Monnot, 36, rue Paul Cavaré, Rosny-sous-Bois, Francujo 1.—
138 S-ro E. Dohnal, Vys Chlumec, Bohemujo, Aŭstrio 1.—

139 F-ino Józefa Pickarczyk, Bucze-Mokrzyck, Brzesko, Galicio-Aŭstrio 1.—
140 S-ro A. Henraut, Lodelinsart, Belgujo 1.—
141 S-ro T. Vizner, Malà Ĉerna n/O, Bohemujo, Aŭstrio 1.—
142 S-ino Marija Riĵikova, Olginskaja, 19, Stavropol, Kaŭkazo, Rusujo. 1.—
143 S-ro M. Kostin, Sungariska 5, 260, Ĥarbin, Manĝurujo, Ĥinujo. 1.—

Estimata Samideanaro!

Ni intencas ree eldonadi *Tutmondan Adresaron Esperantistan* kaj senpage dissendadi ĝin al ĉiuj enskribiĝontoj. Ni enskribos plenan nomon de esperantisto, lian aĝon, profesion kaj adreson. Estas dezirindaj, sed nedevigaj, ankaŭ respondoj je la demandoj : kiam Vi esperantistiĝis kaj ĉu Vi apartenas al la esperantista grupo, societo aŭ klubo. Se iu interŝanĝas ion, notu ĉi-tion. La sciigojn sendu al ni en fermita letero, aldonante la internacian respondkuponon aŭ 10-kopekan rusan poŝtmarkon. Por tiu respondkupono ni enpresos Vian nomon kaj transsendos al Vi tuj post apero volumeton, enhavantan Vian adreson. Ĉiu volumeto enhavos po 1000 adresoj.

Samideaninoj & Samideanoj ! Pripensu la gravecon de la tutmonda enketo kuj tuj sendu al ni la necesajn informojn.

Altestime

C. POLAK, delegito de U. E. A.

G. JAVORSKIJ, sekretario de Kiev. Esper. Societo.

Sendaĵojn oni adresu al Georgo Javorskij, Annenkovskaja 28, Kiew (Rusl).

Ĉiuj esperantaj societoj estas petataj konigi ĉi-tiun alvokon al la membraro !

Atentu ! Gravege !

Por ne malhelpi la regulan funkciadon de nia asocio kaj la regulan aperadon de la revuo, la malnovaj membroj estas *insiste* petataj *senprokraste* sendi sian kotizaĵon. LA KASISTO.

LUEBLA

LUEBLA

— DANUBO —

Monata organo de la rumanaj kaj bulgaraj Esperantistoj
32 p., nur en Esperanto
Jara abono : 3.50 fr. (1, 400 Sm.)
Adm. 14, str., Belvedere.
Bucuresti, Rumanujo.

LINGVO INTERNACIA

—

Centra organo de la Esperantistoj
La plej malnova el ĉiuj Esperantistaj gazetoj, fondita en 1895, aperas post la 15a de ĉiu monato.
Jara abono : 5 fr. (2 Sm.)

—

JUNA ESPERANTISTO

—

Monata gazeto por junuloj, instruistoj kaj Esperanto - lernantoj
Jara abono : 3 fr. (1,400 Sm.)
Ambaŭ gazetoj kune : 7 fr.
Adm. : 33, rue Lacépède
— Paris —

POLA ESPERANTISTO

—

Monata gazeto kun senpaga literatura aldono
Oficiala organo de la 8a
20 p., Esperante & pole.
Jara abono : 2.50 rb. (2.650 Sm.)
Adm. : Hoza 20, Varsovio.

LA MOVADO

—

Franca esperantisto
Monata organo de la francaj esperantistoj
16 p., Esperante & france
Jara abono 3.25 fr. (1,300 Sm.)
Adm.: 61, Boulevard St-Marcel,
– Paris —

LA HOLANDA PIONIRO

—

Monata oficiala organo de Holanda Societo Esperantista
4 paĝa grandformata, Esperante & holande
Jara abono : 1.20 fl. (1 Sm.)
Adm. Prinsestr., 48, Hago.

ITALA ESPERANTISTO

—

Monata oficiala organo de Itala Esperanto Asocio
12 p.. Esperante & itale
Jara abono 3 l. (1,20 Sm.)
Adm. 13, Salita Pollaiuoli.
— Genova —

— TUTMONDA ESPERO —

—

Oficiala, monata organo de la Kataluna Esperantistaro. —
16 p., Esperante & katalune
Jara abono : 3 fr. (1, 200 Sm.)
Adm. : str. Tallers, 81
Barcelono. — Hispanujo.